

Muistio Kyyvesi kuntoon – hankkeen toimintaryhmän kokouksesta

Aika: 23.11.2012 klo 13.00 alkaen. Kahvitarjoilu klo 12.30 alkaen

Paikka: Sanomalehti Länsi-Savon kokoustila, Teollisuuskatu 2- 6 Mikkeli (2.krs)

Asialista

1. Kokouksen avaus

- Puheenjohtaja Veli Manninen toivotti kokouksen osanottajat tervetulleiksi ja avasi kokouksen

2. Osanottajien toteaminen

- Todettiin osallistujat. Erillinen osanottajalista on muistion liitteenä

3. Edellisen kokouksen muistio

- Muistio on julkaistu blogisivuilla. Muistioon ei ollut huomauttamista, mutta julkaisunopeuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Viivästymiseen on ollut syynä sihteerin kiireet muissa työtehtävissä.

4. Toimintakertomus vuodelta 2012.

- Reijo Lähteenmäki esitteli alustavan toimintakertomuksen.
- Keskusteltiin asiasta ja todettiin, että toimintaa on ollut vuoden aikana kiitettävästi.
- Työnyrkki täydentää toimintakertomusta ja se julkaistaan blogisivuilla

5. Toiminta- ja viestintäsuunnitelma 2013.

- Reijo Lähteenmäki esitteli toiminta- ja viestintäsuunnitelman periaatteet, sekä alustavan suunnitelman
- Toimintaa varten on ELY –keskus hakenut ympäristöministeriöltä rahoitusta seuraavasti:
 - o Mom. 351022 (suunnittelu) 35 000 euroa yleissuunnitteluun, vesinäytteiden ottoon ja kosteikkojen suunnitteluun
 - o Mom. 351061 (toteuttaminen) 29 000 euroa poistokalastukseen ja kosteikkojen rakentamiseen
- Viestintätapahtumia, joihin osallistutaan ovat Haukivuoren kotiseutumarkkinat, Mikkelin kalamarkkinat ja Pieksämäen syysmarkkinat

6. Alivedenkorkeuden nostohankkeen vaihe.

- Työryhmän puheenjohtaja Nyrrö Koskela oli lähettänyt muistion, joka käytiin lävitse. Koskelan muistio on liitteenä
- Todettiin, että hanke on suuri ja sen vaikutukset ovat merkittäviä. Näin ollen hakkeessa tullaan mahdollisesti tekemään YVA (ympäristövaikutusten arviointi) – menettely. Päätöksiä siitä, tehdäänkö YVA, ei kuitenkaan ole vielä tehty
- Hankkeen eteenpäin viemiseksi tulee perustaa vesioikeudellinen yhteisö, joka hankkii rahoituksen suunnitteluun ja toteutukseen.
- Työryhmän esittämä neuvottelukunta tulisi saada toimintaan mahdollisimman nopeasti

7. Muuta asiaa vesienhoidon toteuttamisesta Kyyvedellä.

Kyyveden valuma-alueiden hoito

- Keskustelu suunnitelmasta/periaatteesta, jolla vesienhoitoa toteutetaan Kyyveden valuma-alueilla. Tarkoituksena on saada yhteyshenkilöt pienemmille valuma-alueille, jotta yhteistyö saadaan alulle.
- Kosteikkosuunnittelu etenee Purukorvenojan suualueen kohteella maanomistajasopimuksin. Siikalahden kosteikoilla valmistellaan myös maanomistajasopimuksia, sekä pidetään tiedotus-/yleisötilaisuus. Kosteikkosuunnittelua jatketaan vuonna 2013 käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Poistokalastussuunnitelman valmistelu

- Koeluontoisia nuottauksia tulee jatkaa vielä vuonna 2013, jotta saadaan riittävä tieto mm. apajapaikoista ja muista suunnittelun kannalta tärkeistä seikoista.

Rauhajärven hoidon suunnittelu

- Koekalastukset on tehty Rauhajärveltä ja tuloksia saadaan talvella 2013.
- Vesinäytteet vuonna 2012
- Reijo Lähteenmäki esitteli Antti Haapalan tekemän esityksen avulla havaittuja ravinnekulkeumia Rauhajärven alueella. Todettiin mm seuraavaa:
 - o Rauhajärveen tuleva päävirta, Rauhasalmi, tuo Rauhajärveen 94 % kokonaisvesimäärästä. Muut osa-alueet tuovat 6-7 % veden kokonaismäärästä
 - o ”Päävirtojen pienemmät pitoisuudet tuovat miltei aina suurimman ainevirtaaman” on yleinen sääntö joka pätee kaikkialla
 - o Liitteenä ovat kartat, joista on nähtävissä ravinnekulkeutumia. Myös tulokset ja johtopäätökset ovat liitteenä.
 - o Antti Haapalan esitys julkaistaan blogisivuilla

8. Muut asiat

- Seuraavan kokous pidetään 22.3.2013 Mikkelissä. Sanomalehti Länsi-Savon tiloja pidettiin hyvänä kokoontumispaikkana.
- VHS – kuuleminen on menossa ja palautteita voi antaa ELY – keskukselle mm. netin kautta 17.12.2012 mennessä

9. Kokouksen päättäminen

- Puheenjohtaja Veli Manninen kiitti osanottajia keskusteluista ja päätöksistä sekä päätti kokouksen klo 15.40

Muistion vakuudeksi

Reijo Lähteenmäki
Ympäristösuunnittelija
Etelä-Savon ELY -keskus
puhelin 0400 950 285
reijo.lahteenmaki@ely-keskus.fi

KYYVEDEN POHJAPATO

Muistio 22.11.2012

Kysely

Kyyveden vesistön käyttäjille suunnattu kysely toimeenpantiin 1.5.-31.7.2012. Tavoitteena oli selvittää mielipide alustavasta pohjapatosuunnitelmasta (alivedenkorkeus nousisi + 12 cm, keskivesi +7 cm, ylivesi + 5 cm), alivedenkorkeuden noston tarpeellisuudesta, vedenkorkeuden noston mahdollisista haitoista sekä yleensä vedenkorkeuden vaihteluun liittyvistä näkemyksistä.

Kyyveden puolelta vastauksia saatiin 322, joista 24 ei ollut ranta-asukkaita, ts. 15 – 17 % ranta-asukkaista lausui mielipiteensä.

Alivedenkorkeuden nostoa ei pitänyt tarpeellisena 10 %, patosuunnitelman mukaista piti riittävänä 48% ja suurempaa nostoa (yleisimmin 20 -25 cm) toivoi 40%.

Keskivedenkorkeuden nostolle antaisi suostumuksensa 77 % ja 11 % ei antaisi.

Ylivedenkorkeuden nostosta ei olisi haittaa tai se voisi nousta enemmänkin 76 %:n mielestä, 22 % ilmoitti noston voivan aiheuttaa haittaa.

Vedenkorkeuden nopea ja suuri vaihtelu kuvastuu hyvin mielipiteissä vallinneista vedenkorkeuksista. Touko- ja kesäkuun vedenkorkeuksia piti sopivina runsaat 70 %, mutta heinäkuun korkeuksia enää 38 % ja elokuun 15 %. Tätä tulosta tukevat myös viime kesän heinäkuun alkupuolella yleisötilaisuudessa käydyt muutamat keskustelut. Niissä oltiin poikkeuksetta sitä mieltä , että tuolloin vallitseva (normaalia suurempi) korkeus NN+100,70 oli erittäin sopiva.

Rauhajärven kyselyyn tuli 75 vastausta. Näkemykset vallitsevista vedenkorkeuksista olivat hyvin samankaltaiset Kyyveden alueen vastausten kanssa. Tärkeimpänä asiana pidettiin sitä, ettei patosuunnitelma saa laskea alivedenkorkeutta. Huoli ja epäily haittavaikutuksista näkyi vapaamuotoisissa vastauksissa, joissa yleinen toive oli, ettei patoa rakennettaisi.

Kokouksessaan 9.10.2012 työryhmä totesi vastausmäärän riittäväksi johtopäätösten tekoa varten ja niiden antavan perusteet projektin jatkamiselle tavoitteena alivedenkorkeuden nostaminen.

Jatkotoimenpiteet

Pyritään kokoamaan epävirallinen neuvottelukunta, joka selvittäisi vesioikeudellisen yhteisön perustamisen edellytykset, perustamistoimenpiteet, rahoituksen yms. Yhteisön tehtävänä on toteuttaa hanke.

Neuvottelukuntaan pyydetään edustajat Mikkelin kaupungilta, Kangasniemen kunnalta, Kyyveden kalastusalueelta, Haukivuoren aluejohtokunnalta ja Rauhajärven osakaskunnasta. Työryhmän puheenjohtaja olisi myös neuvottelukunnan jäsen. ELY-keskuksen edustaja osallistuisi toimintaan vesilain asiantuntijana . Heikki Taskinen toimii neuvottelukunnan koollekutsujana.

Itä-Suomen yliopiston (Joensuu) Oikeustieteen laitoksen tutkija Niko Soininen on laatinut tai laatimassa tutkimusraporttia vesioikeudellisen yhteisön perustamisesta.

Neuvottelukunnan tavoitteena olisi päästä keskustelemaan Soinisen kanssa asiasta.

Pyrkimyksenä on saada neuvottelukunnan toiminta käynnistymään em. tavalla marras-joulukuun vaihteen tienoilla ja joka tapauksessa kuluvan vuoden puolella.

Neuvottelukunnan tehtävänä on selvittää yhteisön perustamismahdollisuudet ja käynnistää yhteisön perustamistoimenpiteet.

Alustavan aikataulun mukaan nykyinen työryhmä pitäisi viimeisen kokouksensa ensi vuoden alkupuolella tammi- helmikuun vaihteessa.

Jatkotoiminnan edellytykset

Perusedellytys jatkotyölle on em. neuvottelukunnan kokoaminen. Katson, että Kyyveden kalastusalueen ja kuntien saaminen mukaan ja sitoutuminen täysipainoisesti jatkotyöhön on avainasemassa. Rauhajärven osakaskunnan mukanaolo olisi erittäin toivottavaa jos senkin takia, että pohjapato tulisi osakaskunnan vesialueelle. Lisäksi Rauhajärvi kuuluu vesistökokonaisuuteen, johon suunnitelma vaikuttaa. Haukivuoren aluejohtokunnalla voisi olla merkittävä rooli toteuttamisessa ja ylläpidossa, jos johtokunnasta tulee pysyvä organisaatio.

Vaikka mukanaolo neuvottelukunnan toiminnassa ei merkitse sitoutumista toteutusvaiheeseen, on vaikea nähdä vesioikeudellisen yhteisön toimintaa ilman, että merkittävä osa em. organisaatioista olisi mukana.

Nyyrö Koskela
patotyöryhmän pj.

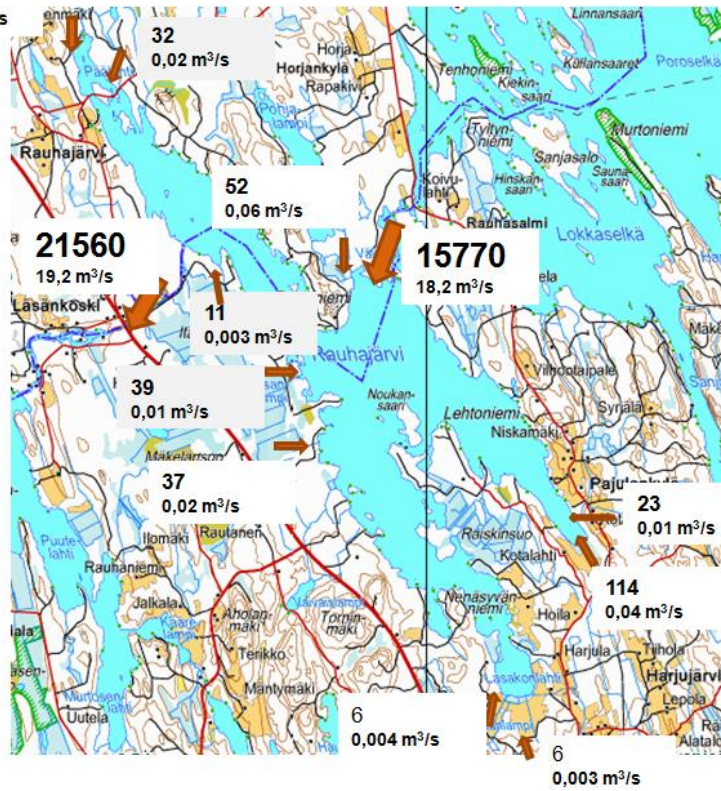
KARTAT AINEVIRTAAMISTA

Rauhajärvi ainevirtaamat; Kok. Fosfori (grammaa/d)

609

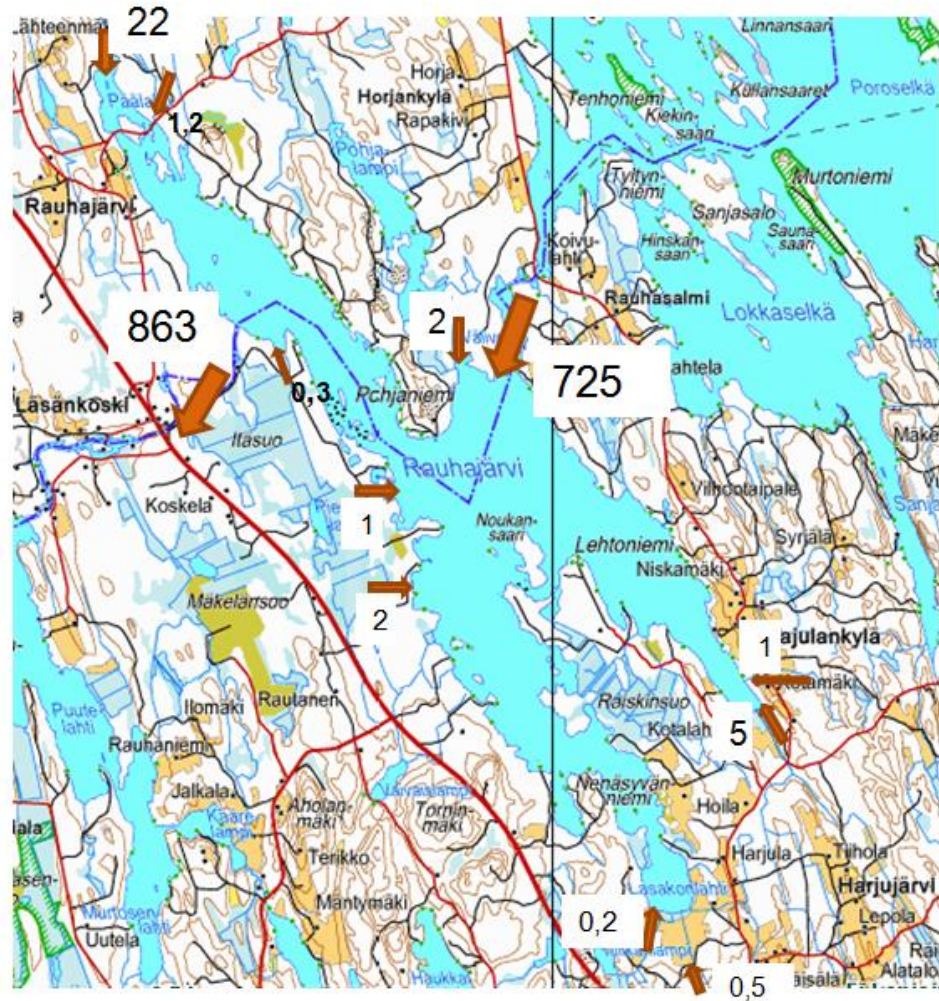
0,3 m³/s

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for E

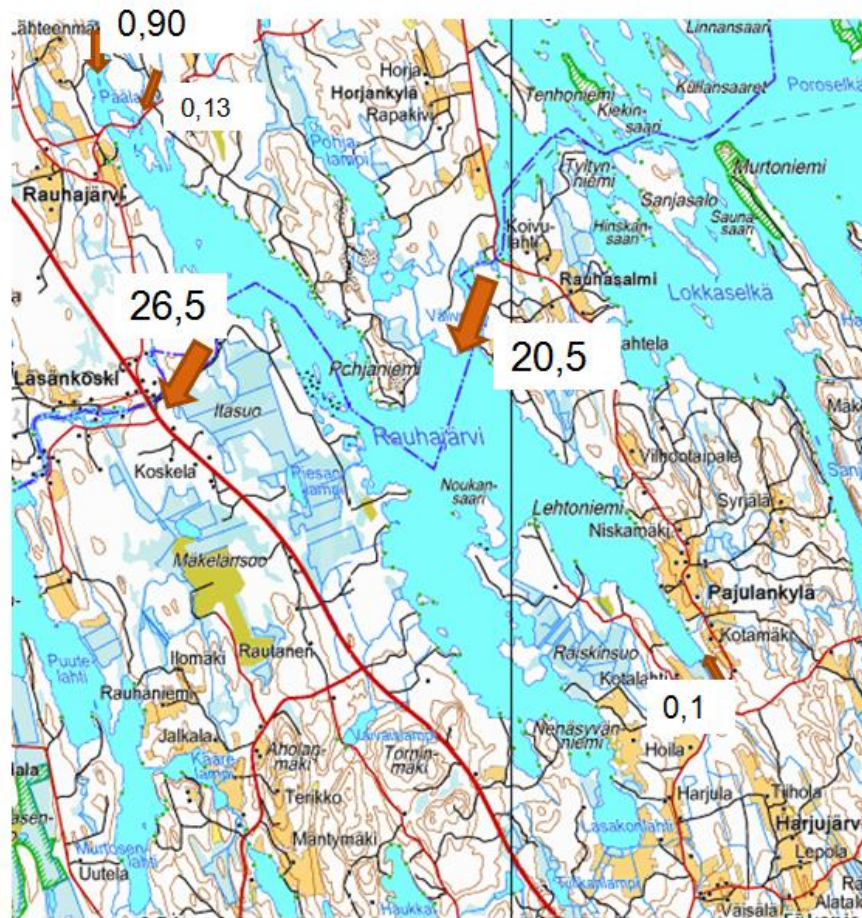
Rauhajärvi ainevirtaamat; kokonaistyyppi (kg/d)

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for E

Rauhajärvi ainevirtaamat; kem. hapenkulutus (kg/d)

Huom: vain yli 100 gO₂/päivä esitetty kartalla

Rauhajärvi: tulokset 31.10. – 01.11.2012

Paikan tunnus	Q M ³ /s	Kok.P	Kok.N	COD	Väri (mgPt/l)	pH	Sameus	Päivämäärä
Rauhasalmi 117	18,25	10	460	13	60	6,94	1,0	31.10.2011
Rauhajärvi Pääl oja 347	0,32	22	800	33	220	6,1	1,6	30.10.2012
Rauhajärvi Siltas oja 348	0,02	17	970	71	500	4,4	2,3	30.10.2012
Rauhajärvi Pohjal la 349	0,06	10	410	12	60	6,6	1,1	31.10.2012
Rauhajärvi M-lahti 350	0,003	42	1100	110	650	4,0	1,8	31.10.2012
Rauhajärvi länsi oja 351	0,01	45	1100	65	420	4,7	1,8	1.11.2012
Rauhajärvi länsi oja 352	0,02	18	860	42	250	5,8	1,7	1.11.2012
Rauhajärvi Kotal oja 353	0,01	23	930	39	220	5,6	2,6	31.10.2012
Rauhajärvi Kotal oja 354	0,04	33	1500	29	160	6,7	1,8	31.10.2012
Rauhajärvi L-lahti 356	0,004	19	510	14	180	6,7	10	1.11.2012
Rauhajärvi L-lahti 357	0,003	25	1800	28	170	7,1	2,5	1.11.2012
Läsäkoski 5000	19,20	13	520	16	100	6,7	1,3	30.10.2012

Rauhajärven selvitys; johtopäätöksiä

- Isoimmat ainevirtaamat Kyyvedestä, sillä Kyyvesi tuo vesimäärästä 94%
 - Rauhajärveen pohjoisesta tulevalla Päälahteen laskevalla ojalla kohtalainen merkitys (erit. fosfori), mutta Rauhajärvestä + kanavasta Läsäkoskeen purkautuvassa tyypitaseessa esimerkiksi vain 3% (Kyyvesi tyytystä: 84%). Fosforin osalta Rauhajärven lähival.alue tuo kohtalaisesti (n. 27%, kun Kyyvesi 73%). Huom. mittaukset 2 pv. sisällä
 - Läsän kanavaan suoraan laskevia oja ei tutkittu, mutta ne eivät vaikuta Rauhajärveen
 - Sivuhuomiona, ei liity rehevyyssasioihin: eräissä ojissa (joissa virtaama 2-20 l/s) todella alhainen pH
-

		Kokous 1 23.3.2012 klo 13.00	Kokous 2 23.11.2012 klo 13.00
		Länsi- Savo, luokkatila	Länsi- Savo, luokkatila
Edustaja			
Haukivuoren aluejohtokunta	Veli Manninen Tenho Nikulainen varahenkilö	x	x
Mikkelin kaupunki	Heikki Tanskanen Jorma Holopainen varahenkilö Annamari Huttunen	x x	x
Pieksämäen kaupunki	Hanna Kakriainen Timo Kauppinen varahenkilö	x	
Kangasniemen kunta	Jouni Lintunen Jouko Romo varahenkilö	x	x
Etelä-Savon maanmittaustoimisto	Timo Viitakoski Pekka Vilska varahenkilö	x	
Etelä-Savon metsäkeskus	Tarja Hämäläinen Antti Leinonen varahenkilö	x	x
Haukivuoren metsänhoitoyhdistys	Mika Nykänen Seppo Tiihonen varahenkilö	x	
Järvi - Savon metsänhoitoyhdistys	Antti Tiihonen varahenkilö	x	x
Kangasniemen metsänhoitoyhdistys	Aura Heikura varahenkilö		

MTK, Etelä-Savo	Olli Kauppinen Vesa Kallio	varahenkilö	x	
Kyyveden kalastusalue	Pekka Partti Heikki Seppänen	toimikunnan vpj varahenkilö	x	x
Rauhajärven osakaskunnat	Markku Pajunen Sami Liikanen	varahenkilö	x	x
Vapaa-aajan asukkaat	Leo Laukkanen Nyyrö Koskela Matti Salonen Raimo Romo	vedenkork.työryhmä varahenkilö	x x	x x
Suovu siistiksi toimikunta	Yrjö Takkinen Pauli Sihvonen	varahenkilö	x	x
Etelä-Savon luonnonsuojelupiiri	Jarmo Kivinen	varahenkilö		x
Etelä-Savon ELY	Reijo Lähteenmäki Pertti Manninen Varpu Rajala Ari Luukkonen	sihteeri vedenkork.työryhmä varahenkilö	x x x	x x
Etelä-Savon ELY /kalatalous	Lasse Hyytinen			
Etelä-Savon ELY /kalatalous	Jorma Tiitinen	varahenkilö		x